

**ХУҚУҚБУЗАРЛИКЛАР ПРОФИЛАКТИКАСИНИ АМАЛГА
ОШИРИШДА МИЛЛИЙ ГВАРДИЯ ОРГАНИНИНГ ЎЗARO
ХАМКОРЛИКДАГИ ЎРНИ**

*ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ АКАДЕМИЯСИ КУРСАНТИ
ШАРИПБАЕВ ДИЁРБЕК ШУХРАТ ЎҒЛИ*

АННОТАЦИЯ: *Ушбу мақолада: Республикамизнинг барча худудларида фаолият олиб бораётган профилактика инспекторлари, патрул – пост хизмати ходимлари ва Миллий Гвардия ходимлари ҳамкорликдаги кунлик иш фаолиятларини бажариши чоғида ўзаро ҳамкорликни тўғри ташкил этишидаги юзага келадиган вазифа ва мажбуриятларнинг тахлили олиб борилган.*

Калит сўзлар: *Хуқуқбузарликлар профилактикаси, ҳамкорлик, Миллий Гвардия, вазифа, мажбурият, фаолият.*

КИРИШ:Профилактика инспектори жамоат тартибини сақлашда бевосита миллий гвардия ходимлари билан ҳамкорликда амалга оширади. Бу соҳа ходимлари ўз навбатида ички ишлар органларининг патрул пост хизматлари билан бир хил вазифани бажаришади .Профилактика инспектори ўз навбатида маҳалла хуқуқ тартибот масканидаги фаолияти ҳам миллий гвардия ходимлари билан бевосита боғлиқ бўлиб улар билан бир қатор тадбирлар олиб боради.Миллий гвардия соҳавий хизмати маҳалла хуқуқ тартибот масканидан ташқари кўча ва бошқа жамоат жойларида ,тадбир ва байрам вақтларида ҳам агарда профилактика инспектори худудига тўғри келса ҳамкорликда иш олиб боради.Ҳамкорлик энг аввола иш самарадорлигини ва фуқоролар дахлсизлиги ва хавфсизлигини

таминлашда муҳим аҳамият касб қилади. Мавзунинг долзарблиги: Президент Шавкат Мирзиёев турли жинойтчиликларнинг асосини жамият ахлоқий, маънавий ва руҳий ҳолатида кўради. Криминоген ҳолатлар илдизини қидиради. Давлат раҳбарининг ахлоққа доир сиёсати Президент сифатидаги сиёсий ахлоқ концепциясини белгилайди. Сиёсий ахлоқ бевосита бошқарув маданияти, раҳбарлик одоби, миллат ва давлат шаъни билан боғлиқ бўлган миллий орият ва миллий нафсоният билан боғлиқ бўлган ғоятда кенг миқёсли ҳодиса даражасига кўтарилади. Дарҳақиқат, қайси жамиятда раҳбар одоби кучли бўлса, унда файз, барака ялпи жамиятнинг умумий кайфияти соғлом бўлади. Натижада сиёсий ахлоқ ахлоқий сиёсатнинг таянчига айланади. Бу бевосита шарқона бошқарув маданияти, бир неча минг йиллик давлатчилик тажрибаларимизнинг замонавий сивилizatсия шароитидаги янги кўриниши сифатида кўзга ташланади. Шавкат Мирзиёев кенг миқёсли ислоҳотлар жараёнида оила мустаҳкамлиги, оила муҳитининг соғломлиги, ота ва онанинг фарзанд тарбияси билан боғлиқ мажбуриятлари муаммоларига алоҳида эътибор билан қарайди. Оилавий низолар, аёллар жинойтчилиги ҳолатларига алоҳида эътибор беради. Ижтимоий-маиший муаммоси бор оилалар билан алоҳида, доимий ва узлуксиз ишлаш давлат идораларининг биринчи галдаги вазифаси бўлиб қолишини ҳамиша таъкидлайди. Дарҳақиқат, оила – кичик давлат. Бошқача қилиб айтганда, оила – макро давлат ичидаги микро давлат. Ҳар бир оиланинг ўз тарбиявий муҳити, яшаш қонуниятлари, талаблари ва еҳтиёжлари бор. Бу қонуниятлар, талаблар ва еҳтиёжлар, албатта, умум миллий ва умумижтимоий манфаатлар билан уйғун бўлиши лозим. Ана шундагина бутун жамият соғлом ва баркамол бўлади. Бу – осон иш эмас. Чунки ҳамма оиладаги маънавий, ахлоқий ва руҳий муҳит бир хил эмас. Уни мувофиқлаштириб турадиган, назоратга оладиган ҳолатлар.

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси (бундан буён матнда Миллий гвардия деб юритилади) Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари қўшинларининг жамоат хавфсизлигини таъминлаш ва

ҳуқуқбузарликлар профилактикаси соҳасида ҳуқуқни муҳофаза қилишга доир айрим вазифаларга эга бўлган махсус туридир. Ҳуқуқбузарликлар профилактикасига доир давлат дастурларини ва бошқа дастурларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишда иштирок этади;

ҳуқуқбузарликлар профилактикасига доир дастурларни ишлаб чиқади, тасдиқлайди ва амалга оширади; ҳуқуқбузарликлар профилактикасини амалга оширади, шу жумладан мазкур ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши сабабларини ва уларга имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлайди, бартараф этади;

ҳуқуқбузарликлар профилактикасини бевосита амалга оширувчи ва унда иштирок этувчи бошқа органлар ҳамда муассасалар билан ҳамкорлик қилади. Миллий гвардия соҳалари бошқа нормативе ҳужжатларда белгиланган бошқа вазифаларни ҳам бажариши мумкин.

Миллий гвардиянинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ҳимоя қилиш;

- терроризмга қарши курашишда, шунингдек террорчилик ҳаракатларининг ҳамда табиий ва техноген хусусиятли фавқулодда вазиятлар оқибатларини бартараф этишда иштирок этиш;

- терговга қадар текширувни амалга ошириш, суриштирув ўтказиш, жиноят ишларини қўзғатиш ва маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни юритиш;

- давлат объектларини, ўта муҳим, тоифаланган объектларни ҳамда бошқа объектларни, жисмоний ва юридик шахсларнинг мол-мулкини қўриқлаш;

қўриқлаш фаолияти соҳасидаги давлат сиёсатини амалга ошириш;

- ҳуқуқбузарликлар профилактикасини амалга ошириш, шу жумладан мазкур ҳуқуқбузарликларнинг содир этилиши сабабларини ва уларга имкон бераётган шарт-шароитларни аниқлаш, бартараф этиш;

- жамоат тартибини сақлаш, шу жумладан оммавийтадбирлар, митинглар, йиғилишлар, намойишлар ўтказилаётганда ҳамда фуқаролар гавжум бўладиган жойларда жамоат тартибини сақлаш;

Хулоса: Ўрганиш натижалари шуни кўрсатдики, аксарият жиноятлар вилоятларнинг 8-10 маҳалласи ҳиссасига тўғри келган. Шу боис криминоген жиҳатдан нисбатан оғир маҳаллаларда Миллий гвардия билан узвий ҳамкорлик йўлга қўйилди. Жиноятлар мунтазам содир этиб келинаётган маҳаллалар танлаб олиниб, уларда қўшимча патруллик йўналишлари ташкил этилди. Натижада жорий йилнинг ўтган даврида жами маҳаллаларнинг 66 фоизда ёки 9 минг 145 маҳалладан 6 минг 61 тасида биронта ҳам жиноят содир этилмади. Ҳар бир маҳаллани жиноятдан ҳоли худудга айлантириш мақсадида Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ҳамда Миллий гвардия билан ҳамкорликдаги ишлар ҳам тизимли равишда давом эттирилмоқда. Зўровонликдан жабр кўраётган хотин-қизларга ҳимоя ордери бериш жорий этилди. Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси соҳасида Миллий гвардия хизмати бевосита ички ишлар органлари ходимлари билан айниқса профилактика инспектори билан узвий боғлиқда иш олиб боради. Фойдаланилган адабиётлар:

Фойдаланилган адабиётлар руйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 2023-йил
2. Ички ишлар органлари тўғрисидаги қонун 2016-йил 16-сентябр
Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси тўғрисидаги қонун 2014-йил 14-май
2021-йил 26-мартда Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Жамоат хавфсизлигини таъминлаш ва жиноятчиликка қарши курашиш соҳасида ички ишлар органлари фаолиятини сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони.
3. 2022-йил 18-май кунидаги “Ўзбекистон Республикаси Миллий Гвардияси тўғрисида”ги қонуни